

Nielsen, Kaspar Colling: *Mount København* (uddrag, 2010)

I kontrafaktisk historieskrivning prøver historikere at give bud på, hvad der kunne være sket, hvis f.eks. Hitler havde vundet Anden Verdenskrig. Inden for fiktionens verden prøver den filosofiuddannede Kaspar Colling Nielsen noget tilsvarende. Hvad ville der ske, hvis man opførte et 3500 m højt bjerg på Avedøre Holme? Et bjerg med en omkreds på 55 km og en overflade på størrelse med Bornholm.

Ud af det er der kommet en lille forhistorie og 17 selvstændige noveller. Filmrettighederne er solgt til tv og skal realiseres af den ikke helt almindelige filmskaber Anders Morgenthaler. Kaspar Colling Nielsen modtog Den Danske Banks debutantpris for udgivelsen af *Mount København* i 2010. I det følgende skal vi læse bogens optakt, novellen "Pelikanen" og et lille mellemspil inden næste novelle.

Kaspar Colling Nielsen: *Mount København* (uddrag)

At flyve er simpelt

Jeg stikker tommeltotten
i næsen og
lader
det
udgøre centrum
for min krops roteren.

1

Engang besluttede den danske stat at opføre et bjerg på Avedøre Holme. Byggeriet stod på i 200 år. Da bjerget stod færdigt, var det 3500 meter højt, havde en omkreds på 55 kilometer og et samlet overfladeareal på 590 kvadratkilometer, svarende til ca. 118.000 fodboldbaner eller hele Bornholm og lidt til. Den kolossale konstruktion overskred langt Avedøre Holmes begrænsede areal, hvorfor en del af

farvandet omkring øen var blevet inddraget som byggegrund. Bjerget fik navnet Mount København. Temperaturen falder med ca. en halv grad for hver 100 meter, man bevæger sig op over havets overflade. Når der var 0 grader for foden af bjerget, var der således ca. -17.5 grader på toppen. Bjergets top var derfor en stor del af året indhyllet i et tykt isdække, og om vinteren var hele bjerget ofte dækket af is og sne. Selvom et særligt rangerkorps foretog hyppige forebyggende sprængninger, skete det fra tid til anden, at de enorme snemængder væltede ned som laviner i de omkringliggende kommuner. Især Hvidovre og Glostrup blev hårdt ramt. Isen smeltede om foråret og dannede åer og floder på og ved foden af bjerget. En del af smeltevandet blev ledt ud i Køge bugt af dybe render, som var blevet gravet ud i bjergets fundament, men vandmængderne var så overvældende, at et omfattende floddelta rundt om bjerget opstod af sig selv. I et forsøg på at kontrollere de kolossale vandmængder og begrænse oversvømmelserne, udvidede man Damhussøen med over 20 kilometer, så den nu strakte sig helt ned til Greve. Floddeltaet bestod dog, og i det rige vandmiljø opstod med tiden en stor bestand af laks og havørreder. De nye fiskebestande betød, at hav- og kongeørnen igen slog sig ned i Danmark i stort antal. I floddeltaet omkring Valby og Hvidovre kunne man tidligt om morgenen, fra de gamle almennyttige boligbyggerier langs Ellebjerg Å, se ørne dykke efter fisk og fluefiskere stå og kaste deres lange liner ud i vandet i rolige, rytmiske bevægelser - den lave sol synliggjorde det rige insektliv.

2

Bjerget kostede ca. 600 mia. kr. at opføre. Da byggeriet tog 200 år at fuldføre, havde det kostet staten og private investorer 3 mia. kr. om året i etableringsfasen. Byggeudgifterne blev finansieret ved en omfattende udliciteringsordning, hvor firmaer og den danske stat afholdt udgifterne for forskellige dele af bjerget med deraf følgende råderet. Investorerne dannede et konsortium, som administrerede bjerget. Alene vintersportsaktiviteterne på toppen udgjorde med tiden en væsentlig indtægtskilde, ligesom hotellerne i området viste sig yderst populære for både turister og danskere året rundt.

3

Folk, der havde været så heldige eller privilegerede at skaffe sig en bolig på bjerget, blev ofte boende i generationer og blev med tiden nogle sære og indadvendte typer. En dansk bjergged, der egnede sig perfekt til det barske klima, blev fremavlet. Gedeost fra den danske bjergged og laks og ørreder fra vandløbene var nogle af de gastronomiske specialiteter, der blev forbundet med bjerget.

4

Langs den nedre del af bjerget lå et omfattende skovområde, som strakte sig hele vejen rundt om bjerget. Bortset fra den kraftige hældning i landskabet fremstod skoven med sine lysegrønne bøgetræer og gamle egetræer som en hvilken som helst anden dansk skov. Men som man bevægede sig op ad bjerget, ændrede faunaen og floraen sig. Allerede i ca. 1000 meters højde var der næsten kun fyrretræer og mindre buske, og dyrelivet var domineret af bjergkatte, ørne, søpapegøjer og bjerggeder. Helt oppe på toppen groede der kun små planter, og de eneste dyr, der kunne leve i det nøgne, blæsende og barske klima, var polarræven, polarkaninen, bjørnen og den danske bjergged.

5

Flere grønlandere bosatte sig højt oppe på bjerget i klondikes, der var i klar strid med udliciteringsaftalerne. Både Mærsk og den danske stat gik ind i sagen, der viste sig ikke at være så enkel at løse. Det var vanskeligt og ressourcekrævende at lokalisere og indfange, nybyggerne i det enorme terræn.

6

For vintersports- og cykeleliten i Danmark betød bjerget en væsentlig forbedring af træningsvilkårene, med sejre ved OL og Tour de France til følge.

7

En bjergetape i Tour de France blev afholdt på bjerget, og en kendt digter og cykelsportskommentator kom i den forbindelse med følgende betragtninger:

8

"Dette kunstige bjerg, der ikke er en naturlig del af området, har alligevel krævet sin ret. Denne monstrøse og altså virkelig menneskeskabte, nærmest babelstårnsagtige gestus er blevet accepteret af naturen. Det er, som om denne skitse, denne kunstige form er trådt frem og stadig træder frem, med dens vidunderlige natur, der konstant udfolder sig som et stykke fiktion, der træder ind i verden. Det er virkelig det indtryk, man får, når man har fulgt dette byggeri, der jo ikke er et byggeri længere, fordi det har forladt sin form og jo er virkelig fremmed for de streger, der startede det hele. Da vi kørte herop tidligt i går morges, så vi en koloni af bævere, der byggede deres dæmninger, det er jo scener, man ellers kun

kender fra Alaska eller Rocky Mountains". Og suppleret af sin medkommentator: "Ja, man kan sige, at dyrene er ligeglade, de er her bare".

9

Køge Havn blevet knudepunkt for hele området. På den lange havnekaj lå røgerier og fiskemarkeder og et utal af forretninger, hoteller og restauranter. Det var også her besøgende, der ankom ad vandvejen, lagde til. Dels lystbådesejlere, dels folk der ankom i de talrige og travle gule vandbusser, som pendulerede mellem bjerget og de større havnebyer i Danmark.

10

Bjergets enorme omfang og hele byggeriets umulige karakter inspirerede helt almindelige mennesker til at kaste sig ud i uhørt ambitiøse personlige projekter, hvis lige man ikke havde set siden depressionen i 1930'erne.

11

Pelikanen

1

Det var ikke til at forudse, at læge og amatørornitolog Jan Peter Lassen skulle ende som et af de mest indflydelsesrige genier i verdenshistorien, idet han, som ingen anden før ham, ville komme til at udvide, hvad der meningsfuldt kunne rummes inden for kategorien: menneske.

2

Jan Peter havde været fascineret af fugle så længe, han kunne huske. Som barn kunne han sidde i hele dage og betragte en flok ravne, en skarvkoloni eller et musvitpar i haven. Da han blev lidt større, cyklede han hver dag ud til Mount København for at se søpapegøjer på tæt hold, og om morgenen fiskeørne, der jagede i floddeltaet omkring bjerget.

3

Da Jan Peter var blot 10 år gammel, døde hans mor pludselig, og hans far så bekymret til, mens hans søn trak sig mere og mere ind i sig selv. Jan Peter

syntes kun glad, når han betragtede fugle, eller når han levende fortalte om sine observationer ved middagsbordet. Da Jan Peter kom i gymnasiet, gik han aldrig med til festerne, ligesom han ikke syntes at interessere sig for hverken det ene eller det andet køn. Jan Peter passede sin skole og fortsatte, som han hele tiden havde gjort, med at betragte fuglelivet på og omkring Mount København. Efter gymnasiet ville han læse ornitologi på universitetet, men efter en længere diskussion med sin far, endte han med at begynde på medicinstudiet, hvilket skulle vise sig at få konsekvenser, der rakte langt ud over Jan Peters eget liv.

4

Mange år senere, da Jan Peter var sidst i tredivere, sad han i sin lænestol efter en døgnvagt og så en dvd om gråænder. Jan Peter havde en ganske omfattende samling af dvd'er om fugle, som stod i alfabetisk rækkefølge på to store bogreoler på væggen bag ved tv'et. Han nød at sidde træt efter en lang vagt og se fuglefilm. Det gav ham ro i sjælen, inden han skulle sove. Sådan havde han altså siddet så mange gange før, men denne gang skete der noget ekstraordinært. Netop da en stor andrik i filmen med møje og besvær vraltede op ad en skråning på sine små tynde ben, fik Jan Peter en ide. En ide der med et slag fik ham til at forstå, hvad hans far havde ment med sætningen, som han havde gentaget igen og igen under hele Jan Peters barndom:

5

Man kan ikke få det hele, Jan Peter, nogle gange må man vælge.

6

Så grebet var Jan Peter af sin ide, at han den følgende morgen sagde sit job op som ortopædkirurg på Amager Hospital og hævede det fulde indestående på sin pensionsopsparing, i alt 312.000 kr.

7

Fra den dag indledte Jan Peter et ambitiøst træningsprogram bestående af spinning, yoga, løb, roning og en dertilhørende radikal kostomlægning, der skulle sikre det nødvendige optag af proteiner og kulhydrater. Han trænede tre gange dagligt kun afbrudt af enkelte møder med en gruppe ingeniører, som han havde hyret, og en gammel studiekammerat med speciale i hud

transplantationer. Han opretholdt sit intensive træningsprogram i et halvt år, indtil hans fedtprocent var helt nede på blot 7. Hans ansigt var indsunkent og skarpt. Hans ribben bulede ud på den trimmede krop, og hans blodårer var overalt tydelige hen over de markerede muskler.

8

Jan Peter var i topform, da han lod sig indlægge på Privathospitalet Hamlet med en sirligt struktureret mappe, der præcist og nøgternt angav, hvilke indgreb han ønskede gennemført.

9

I overensstemmelse med Jan Peters planer amputerede lægerne hans ben undtagen to små bare benrester, som de lod stritte et par centimeter ud fra torsoen. De bortskar desuden hoften og ballerne, som erstattedes med en tynd letvægtskarbonplade. De fjernede de to nederste ribben og gennemførte desuden en række komplicerede korrigerende indgreb, hovedsageligt vedrørende tarmenes og genitaliernes placering og funktionalitet. De flåede nu huden af de to amputerede ben. Efter Jan Peters nøje anvisninger blev hudstykkerne klippet midt over og syet sammen til to trekantede stykker. Hudstykkerne blev fastgjort på hver side af rygsøjlen og op til armenes underside, således at han, når han ville være i stand til at hæve armene ud i en vinkelret position, ville have et sæt stramt udspilede vinger mellem ryggen og armene. Vinger som vel at mærke bestod af levende hudvæv.

10

Jan Peter kom sig hurtigt og genoptog allerede to måneder efter operationen sit træningsprogram på hospitalet. Efter seks måneder blev han udskrevet. Han vejede 18 kg., da han som en lille gås vraltede ud til den ventende taxa. I overensstemmelse med planen kørte han for sine sidste midler direkte til Mount København, hvor han sprang ud fra det højeste punkt, han kunne finde. Jan Peter svævede hen over havet. Han kunne se fiskene som tydelige skygger under vandoverfladen. Et par måger fløj over ham og skreg af ham. Han slog med vingerne og hævede sig med en forbløffende lethed. Der var næsten for meget opdrift i hans lille krop, og han måtte bruge al sin energi og koncentration på ikke at blive kastet rundt af den kraftige vind.

11

Med tiden blev Jan Peter en fremragende flyver. Han lærte at fornemme de termiske vinde, og han kunne med ganske få vingetag svæve fra Mount København til Hellerup.

12

Jan Peter bosatte sig i den øverste kuppel i moskeen på Mount København, og hver morgen fløj han morgentur hen over byen. På grund af hans, for en fugl, kraftige kropsbygning gav Københavns beboere ham tilnavnet Pelikanen.

13

1

Det var ikke kun vilde dyr, der levede på bjerget. En del kæledyr blev hvert år udsat af deres ejere eller løb selv væk og fandt sig et nyt hjem på bjerget. Især katte og hunde. De fleste af disse dyr led en krank skæbne og overlevede sjældent mere end et par måneder. En del hunde var dog i stand til at opretholde livet i længere perioder ved at leve af skrald fra de mange husholdninger. Hundene samlede sig i flokke på op til tyve individer og var til stor gene for beboerne i området. De var aggressive, utilregnelige, bærere af hundegalskab og andre sygdomme. Hundene blev derfor løbende jagtet og aflivet af rangerne på bjerget.

2

Anderledes gik det med kattene, der ikke generede nogen og i det store hele holdt sig for sig selv og levede af fugle, mus og rotter. Det var langt fra alle kattene, der overlevede, men nogle få katteracer var i stand til at skaffe sig nok føde og overleve den barske vinter. Det var bl.a. den norske skovkat, men også mere domesticerede racer. Selvom det kun var få katte, der overlevede hvert år, opstod der med tiden en lille bestand af vildkatte på bjerget, som senere blev anerkendt som en selvstændig race under navnet den danske bjergkat. Den danske bjergkat er væsentlig større end almindelige tamkatte. En han kan veje over 10 kg. Pelsen er tyk, især om vinteren, og halen kraftig og busket, farverne er typisk rød eller sort, af og til med hvide aftegninger. Poterne hos den danske bjergkat er kraftigere end hos almindelige tamkatte, så de kan fungere som en slags snesko. Den danske bjergkat er intelligent og opportunistisk og i stand til at skaffe sig føde under selv de

vanskeligste forhold. De er ofte blevet observeret jage fisk i søer og åer og fugle på næsten lodrette bjergskråninger.

Kaspar Colling Nielsen: Mount København. Gyldendal, 2010.